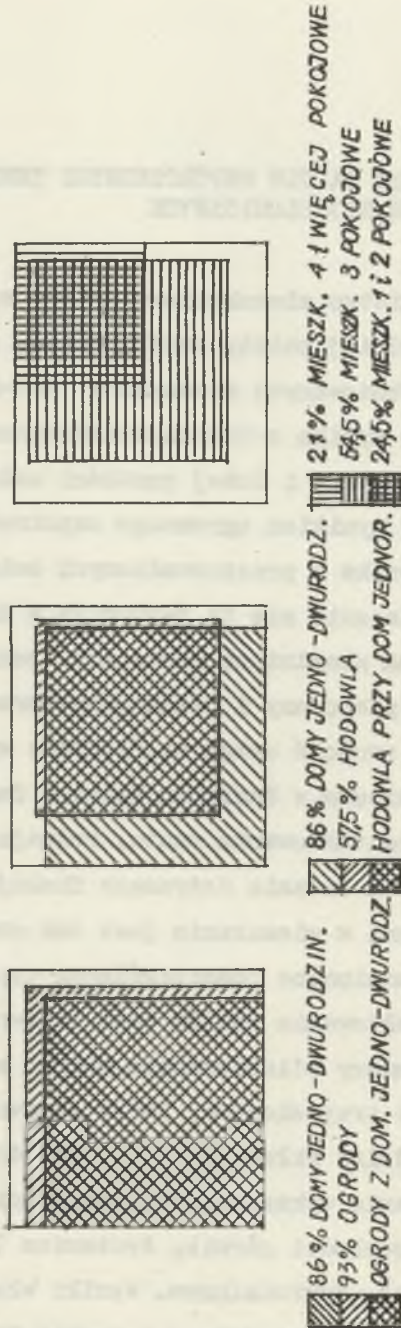

Ilza Antoniak

MIESZKANIA GÓRNICZE NA TLE WSPÓŁCZESNYCH TENDENCJI, REALIZACJI I BADAŃ SOCJOLOGICZNYCH

Analizując budownictwo mieszkaniowe krajów wysoko uprzemysłowionych Europy zachodniej należy zwrócić uwagę na fakt, że powyżej 1/3 ogólnej liczby wybudowanych mieszkań w 1960-68 to domy typu jednodwudzinnego, co wynika z danych statystycznych [1], których ilość mimo spadku koniunktury i dużej gęstości zaludnienia wyraźnie wzrosła. Fakt ten jest wynikiem ogromnego zapotrzebowania na tę formę mieszkania, co wynika z przeprowadzonych badań, przy czym szczególnie wyraźnie uwidacznia się ta tendencja w środowisku górniczym [2]. Ze względu na zasadnicze znaczenie, jakie odgrywają badania socjologiczne na planowany i realizowany profil budownictwa mieszkaniowego, warto zwrócić uwagę na niektóre wyniki badań dokonane w środowisku górniczym w Zagłębiu Ruhry i Zagłębiu Lotaryngii, które dotyczyły kształtowania rzutu, rodzaju zabudowy i upodobań życiowych górników. Badania dotyczące funkcji mieszkania wykazały, że znaczenie kuchni w mieszkaniu jest tak zasadnicze, że zwiększono powierzchnie minimalne poszczególnych typów kuchni. Zasadniczym elementem w kształtowaniu rzutów jest zapewnienie górnikowi pracującemu na trzy zmiany odizolowanego pokoju sypialnego. Temu czyni zadość mieszkanie trzypokojowe, które zapewnia normalne funkcjonowanie życia rodziny składającej się z 3 do 5 osób. Wyniki badań nad typem mieszkania wykazały, że niezależnie od wieku i środowiska z jakiego pochodzi górnik, życzeniem 76% górników jest mieszkanie w domu jedno- dwudwudzinnym. Wyniki własnych badań wstępnych, przeprowadzonych na jednej z kopalń Zagłębia wykazały zbli-

rys. 1. Wykresy powierzchniowe przedstaw. życzenia mieszkaniowe ankietow. górników

żone upodobania mieszkaniowe górników. Na rys. 1 graficznie przedstawiono wyniki badań dotyczące życzeń mieszkaniowych górników, 86% ankietowanych pragnie mieszkać w domu jedno- dwurodzinnym, 93% życzy sobie ogród przeważnie mały i średniej wielkości zlokalizowany obok domu, gdyż wzrost wydajności i mechanizacji robót wywołują większe zmęczenie, dlatego ogrody poza domem nie są pożądane. Grupa osób, która chciałaby hodować zwierzęta stanowi 57,7% ankietowanych, przy czym hodowla ta traci charakter gospodarczy. Największy popyt wśród rodzin dwuosobowych (55%), trzyosobowych (75%), czterosobowych (60%) jest na mieszkania trzy-pokojowe, co pokrywa się z wynikami badań z innych środowisk górniczych, przy czym pokoje te powinny być rozdzielone, 39% ankietowanych spośród czterech powierzchni kuchni zaproponowanych (8, 10, 12, 15 m²) wybrało 15 m², 29% kuchnię o 12 m² powierzchni. Stąd wniosek, że kuchnie typu laboratoryjnego nie znajdują uznania górników. Zestawienia tabelaryczne wyników badań oraz obszerniejsza ich analiza zostanie przedstawiona w komunikacie.

Na podstawie wyników badań skryształizował się obraz typowego mieszkania górniczego. Architekci biorąc pod uwagę te życzenia, uwzględniając równocześnie takie zagadnienia jak brak terenu, odpowiednia gęstość zabudowy, czynniki ekonomiczne, stworzyli wiele oryginalnych i interesujących nowych rozwiązań szczególnie w krajach anglosaskich, które zostaną omówione.

LITERATURA

- [1] Annual Biuletin of Housing and Building Statistics for Europe. Unitet Nations. New York 1967.
- [2] Pfeil Elizabeth - Die Wohnwunsche der Bergarbeiter 1954.